

փորձութեանց ժամանակ գօտեպնդուելու Տիրոջ խօսքերով, չը սայթափելու համար աշխարհի խաբուսիկ պատրանքներէն:

Պատրիարք Սրբազան Հայրը քաջալերեց նորընծաները հաստատ մնալու իրենց ուխտին մէջ, մաղթելով որ "արժանի ըլլան ֆահանայական Ս. Կարգին":

Յետ ձեռնադրութեան նորընծայ Սարկաւագները անմիջապէս սկսան սպասարկել Ս. Պատարագի խորհուրդին:

Գիշերը, ժառ. Վրժ.ի սեղանատան մէջ ընթրիքին մասնակցեցան Պատրիարք Սրբազան Հայրը, Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք., Հոգեւորական եւ աշխարհական ուսուցիչներ: Յանուն Նոր ձեռնադրուած Սարկաւագներուն, Արմէն

Սրկ. Աթաջանեան անդրադարձաւ իրենց ուսերուն դրուած լուծին ծանրութեան, զոր պիտի կարենան կրել միայն Ս. Հոգիին պարգեւելիք շնորհներով եւ աղօթքով: Լուսարարապետ Սրբազանը յիշեցուց կարեւորութիւնը ծառայելու գիտակցութեան եւ իւրաքանչիւրին տրուած տաղանդներուն զարգացման եւ օգտագործման:

Պատրիարք Սրբազան Հայրը դիտել տուաւ որ ներկայ պարագաներու բերումով, փոխանակ տարիներու պատրաստութեան լրումին, ձեռնադրութիւնը կատարուեցաւ որպէս սկիզբ լարուած աշխատանքի եւ պատրաստութեան: Մաղթեց որ իրենք ըլլան "օրինակ այլոց":

Աւետիս Արք. Իփրանեան

ՊԱՏՐԻԱՐԷ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ ԽՕՍԲԸ ՆՈՐ ԶԵՌՆԱԴՐՈՒԱԾ ՍԱՐԿԱՎԱԳՆԵՐՈՒՆ

Ուրախութեան օր մըն է թէ Ս. Աթոռոյս եւ թէ Ընծայարանի եօթը ուսանողներուն համար որոնք այսօր ստացան սարկաւագութեան ծառայութեան լուծը: Մեծութիւնը ծառայութեան մէջ է:

Բայց այդ իրագործելու համար նպատակ պէտք է դնել եւ աշխատանք տանիլ: Սարկաւագ ձեռնադրուելը, մեր Սուրբ Աթոռին մէջ, կատարուած աշխատանքի մը լրման կը տրուի, աւարտին կը տրուի, կը տրուէր: Այսօրուան ձեռնադրութիւնը յայտնապէս աշխատանքի մը լրման պսակումը չէ: Պատճառը յստակ է: Մեր կացութիւնը այնպէս է որ ունեցանք նոր աշակերտութիւն: Այս երիտասարդները, տարիքով քիչ մը յառաջացած, պէտք էր պատրաստ եղած ըլլային: Այդպէս կ'ըլլար, եթէ տասներեք տարեկանին վարժարանէն, ներս ընդունուած ըլլային: Բայց հիմա, վստահ ենք որ անոնք յառաջացած են տարիքով, կամքով, ուսման մակարդակով, փափակով: Եւ մենք զգացինք որ կարելի է զիրենք Սարկաւագ ձեռնադրել, այն

յոյսով որ պիտի ամբողջանայ իրենց ծառայութեան պատրաստութիւնը: Ուրեմն, փոխանակ աշխատանքի լրման, պսակումին, ձեռնադրութիւնը կը դառնայ աշխատանքի սկիզբը՝ լարման առիթ, աշխատանքը կանոնաւորելու առաջադրանքով: Այս հոգին կարեւոր է:

Նախ քան ձեռնադրութիւն, երբ ձեռնադրութեան արարողութեան եւ աղօթքներուն վերաբար կ'ընկնէ իրենց հետ, այնտեղ քանի մը կարեւոր յիշեցումներ կային որոնք տարբեր դարձութեանքով կը կրկնուէին, իբրեւ եկեղեցւոյ Սրբազան Հայրերու կողմէ թելադրուած խրատականներ: Այդ խրատականներէն մէկ քանիսն կ'ուզենք յիշել: Մէկը ա՛յն՝ որ քու սորվածներդ, ընթերցումներդ, որոնք քեզի քեզի կատարես, պատրաստութիւնը քեզի է կատարես, քեզի է լինիս, որուն հետամուտ քեզի է քեզի, գիտութիւնը որ քեզի է քեզի, Աստուծոյ խօսքը որ կը լսես Սուրբ Գիրքը կարդալով, պարտիս "ի միտ առնուլ եւ առնել": "ի միտ առնուլ" պարզ վերլուծելու

չակնարկներ, այլ "մտփիղ մէջ" ներս առնելուն, հաստատելուն, տեղադրելուն: Բայց այդ եւս բաւական չէ, որովհետեւ պարտիս գայն "առնել": Գրաբար "առնելը", մեր աշխարհաբար ստանալը չէ, այլ կը նշանակէ սորվածդ կատարել, գործադրել: Եւ սորվածը կը կատարես, երբ գայն կ'օգտագործես: Կը ծառայեցնես այն նպատակին որուն համար սորվեցար:

Բայց դժուարութիւնները շատ են, փորձութիւնները շատ են: Աշակերտներէն մէկը սկսեր է իր մայրը կարօտել: Փորձութիւն է: Կերակուրները համով չեն, բաւարար չեն: Փորձութիւն է: Համագգեստները տակաւին ամբողջացած չեն: Փորձութիւն է: Դասերը, լեզուները սորվիլը դժուար է, նեղացուցիչ է: Փորձութիւն է: Եւ ուրիշ շատ այսպիսի պատճառներ կամ պատրուակներ: Բայց այս բոլոր փորձութիւններուն մէջէն պէտք է անցնիլ: Անոնց պէտք է յաղթել:

Այս պատճառաւ աղօթքներուն մէջ կը կարդայինք. "Աստուած, բու ծառադ հեռու պահէ ի հաղորից Սատանայի": Ի՞նչ է այս ի հաղորիցը: Եթէ "յ" նախդիրով քացառական հոլով ըլլար, պիտի նշանակէր "աղբերէն" սատանայի, որոնք աղբանոցի տեսակներ կը կազմեն: Այն ատեն պիտի նշանակէր սատանայի աղբերուն մէջ իյնալէն, "կոյտդիէն", հեռու պահէ: Բա՛ց աղօթքին մէջ յիշուած "հաղոր" կը նշանակէ թակարդ: Աստուած՝ սատանային լարած թակարդներէն հեռու պահէ: Եւ այս աղօթքը նոյնչափ կարեւոր է, որովհետեւ սատանան մեր շուրջն է, փորձանքները եւ փորձութիւնները մեր շուրջն են: Եթէ մենք պատրաստուած չըլլանք միտքով, հոգիով, նուիրումով, դէմ դէմի, աչք աչքի գալու սատանային հետ, գայն նանչնալու իր իսկական նկարագրին մէջ, մենք արդարեւ պիտի իյնանք անոր "թակարդներուն", անոր "հաղորին" մէջ:

Աղօթքներուն մէջ կրկնուող գաղա-

փարներէն մէկն ալ այն էր որ "ծառայութեան շնորհքը", "սպասաւորութեան շնորհքը", եկեղեցւոյ խորհուրդներուն սպասարկող դառնալու առանձնաշնորհումը, կը տրուի ուրիշ նպատակով մը: Որպէս զի "օրինակ դառնաս ուրիշներուն": Եւ այս խրատը կը կրկնուէր. "Նայէ որ բու խօսքովդ, բու վարմունքովդ, բու կեանքովդ, օրինակ դառնաս ուրիշներուն":

Օրինակ դառնալու համար նախ դուն պէտք է տիպար մը, օրինակ մը ընտրած ըլլաս, բու մտփիղ, բու սրտիդ, բու հոգիիդ մէջ: Եւ դուն քեզի խօսած պիտի ըլլաս որոշելով այսինչ տիպարին հետեւիլ: Այս ինքնախօսութիւնը պէտք է տեղի ունենայ, նամբայ ելլելէ առաջ, որպէս զի պատրաստուիս օրինակ դառնալու այլոց:

Մեր վանքին եւ Սուրբ Աթոռին մէջ, "այլոց" կը նշանակէ այն ժողովուրդին որոնց հետ պիտի ապրինք, որոնց մէջէն պիտի քայլենք, անցնինք, որոնց համար եկեղեցիին մէջ պիտի աղօթենք, որոնց հոգեւոր բարձրացումին համար մեր պաշտամունքները շնորհալի կերպով պիտի կատարենք, այս կերպով օրինակ դառնալով անոնց:

Իսկ մեր ժառանգաւորաց Վարժարանին մէջ՝ "օրինակ դառնալ", մեր սարկաւազ եղբայրներուն համար, պիտի նշանակէ նախ ըլլալ տիպար աշակերտ, որուն վկայութիւնը պէտք է ուսուցիչները տան: Որքան կ'ուրախանան ուսուցիչները երբ իրենց առջեւ գտնեն աշակերտներ որոնք սորվելու, առնելու, ըմբռնելու, իւրացնելու փափաք ունին, ցանկութիւն ունին, կը հարցապնդեն, աւելին կ'ուզեն ստանալ: Ուսուցիչները որքան աւելի պիտի ուրախանան, երբ նշմարեն որ անոնք շնորհքը, յատկութիւնը ունին վերլուծելու, տրամաբանելու, մտիկ ընելու, "ի միտ առնելու", եւ նաեւ կատարելու այն բոլոր թելադրութիւնները որոնք կը տրուին

աշակերտին բարիքին համար:

Եթե այս մակարդակի վրայ սարկաւազը յաջողեցաւ, այն ատեն ան օրինակ պիտի դառնայ այն միւս աշակերտներուն, որոնք տասնըներկու տարեկանէն կ'ընդունին իբրեւ մանուկներ, իբրեւ մեր փոքրիկ եղբայրները, որոնց մեծնալը, ապահով մեծնալը մեր պարտականութիւններուն մաս կը կազմէ: Որոնց վրայ գուրգուրալ պէտք է: Որոնց չարութիւններուն պէտք է կարողանանք այնպիսի սիրով մօտենալ եւ սաստել, որ զգան թէ իրենց բարիքին համար է որ կ'ըսենք եւ կ'ընենք, ինչ որ կ'ըսենք եւ կ'ընենք:

Այս զգացումը եւ այս յարաբերութիւնը կարեւոր է: Այս վարժարանը հարիւրներով աշակերտներ ունեցած է այսօրուան մեր աշակերտներուն պէս: Անոնց մէջ ամէն տեսակները եղած են, եւ սակայն անոնց մէջէն անոնք որոնք իրենց ուսուցիչներուն խրատներուն հետեւած են, մտիկ ըրած են, սորված են, ամբարած են, եւ հաճոյք առած են սորվելով սորվեցնելու, անոնք անպայման ամէնէն միօրինաբարուած եւ երջանիկ զգացումներով, յուշերով հարստացած անձերը եղած են:

Կը մաղթեմ որ մեր սարկաւազ եղբայրները, որոնք այսօր լարուեցան, լարուած են, սկիզբը առնելով իրենց աշխատանքին, եւ ձգտուած են դէպի լրումը իրենց իտէալին, այս խորունկ զգացումներով առատանան - ծառայութեան զգացում, սորվելու, "ի միտ առնելու" եւ կատարելու զգացում, "սատանայի հաղ-

բերէն" զգուշանալու, ընկալելով իրենց ուսուցիչները ուրախացնելու, եւ պաշտամունքներուն մէջ իրենց բաժինը կատարելու այնպիսի պատշաճութեամբ, որ իրենց շուրջը կեցող եւ մասնակցող ժողովուրդը հոգեւոր հաճոյք զգայ:

Այս բոլորը սկիզբն է: Կ'ակնկալեմ որ այս լարուած, այս լարուող սկիզբը իր ուղիղ ճամբան գտնէ, իր բարեբեր հողը ունենայ, ուր Աստուծոյ շնորհներուն սերմերը պիտի աճին եւ պտղաբերին:

Մեր Սուրբ Աթոռը, Երուսաղէմը, Հայց. Եկեղեցին արտասահմանի մէջ այնքան կարիք ունին այսպիսի հոգեւոր ծառայողներու: Հայրենիքին մէջ մեր չորս միլիոն ժողովուրդը Աստուած գիտէ ինչ կարօտով կը սպասէ Ս. Գիրք մը ձեռք անցընելու, հոգեւոր երգեր սորվելու եւ երգելու, հոգեւոր խօսք տարածող հոգեւորականներու եւ կամ մինչեւ իսկ աշխարհականներու մտիկ ընելու: Մարդ արարածը ի վերջոյ հոգեւոր արարած է: Իր պայքարին մէջ անգամ կը պայքարի հոգիով: Հայրենիքին մէջ, Արցախին մէջ, արտասահմանին մէջ մեր պայքարը հոգեւոր պայքար է: Ֆիզիքական գոյութեան պայքար չէ:

Կ'աղօթեմ որ Աստուած մեզի հետ լինի եւ մեզ առաջնորդէ: Մեծերը իբրեւ մեծ, փոքրերը իբրեւ փոքր, բայց բոլորս միասին իբրեւ մէկ ընտանիք մեր յարաբերութիւնները սիրոյ յարաբերութիւններու վերածենք, մեր անումին համար, մեր բարգաւաճումին համար, եւ մեր ապագան կերտելու համար, իբրեւ "անօթ ապագան կերտելու համար, իբրեւ "անօթ ընտրութեան" եւ "մշակ առանց ամօթոյ":